

VERSLAG

Centraal College van Deskundigen Bodembeheer

Datum : 16 april 2009
Tijd : 10.00 – 12.45 uur
Plaats : Hoog Brabant in Utrecht
Kenmerk : SIKB-CCvD Bodem_N_09_35381

Aanwezig	Werkt bij	Afgevaardigd door of rol
ir. Th. Edelman		Voorzitter
mr.drs. E.C. Alders	Vereniging FME-CWM	VNO-NCW
ing. J.A. v.d. Bom	UDM	Bouwend Nederland en NVPG (vervanger Orbons)
ing. A.H. Bonneur	Tauw Milieu	VKB
drs. J. Fokkens	Stichting Bodemsanering NS	VNO-NCW
drs. N. van der Gaast	CSO Adviesbureau	VKB
dhr. W.G.N.A. van Grinsven	Rijkswaterstaat	Rijkswaterstaat
drs. A.A. de Groof	SIKB-programmabureau	Secretaris, verslag
ing. J.C.M. van Grunsven	Grondbank Utrecht	BOG en VA
ir. J.W. Hutter	Alcontrol	FeNeLab
ing. J. Keijzer	Kiwa	VOC
ir. J.W.P.M. Knaapen	KWA	VNO-NCW
dhr. Th. Maas	SenterNovem, Bodem+	SenterNovem, Bodem+
dr.ir. R.A. van der Meer	Wetterskip Fryslân	UvW
drs. E.P.Th. Ruwiel	VROM	VROM
ing. Th.G.J. Taen	Lloyd's Register Nederland	VOC
dhr. A.N.H. Vermeulen	Waterschap Hollandsche Delta	Unie van Waterschappen
drs. M.F.X.W. Veul	Witteveen+Bos	VKB (opvolger V.d. Gaast)
drs. S.P. Wijn	DCMR Milieudienst Rijnmond	VNG

Afwezig	Werkt bij	Afgevaardigd door of rol
dhr. K. Baas	Raad voor Accreditatie	Raad voor Accreditatie
drs. A. Orbons	ATM Moerdijk	Bouwend Nederland en NVPG
drs.ing. G.J. Pijpker	Acorius	VVMA
dhr. P.J. Schouwstra	Provincie Fryslân	IPO

Gasten	Werkt bij	Afgevaardigd door of rol
ir. E.C. Doekemeijer	ECD Milieu	bij agendapunten 6 en 9
mr.drs. W. de Koning	SIKB-programmabureau	SIKB, bij agendapunt 11
ir. P.W.M. van Mullekom	MWH	bij agendapunt 11
ing. J.L. den Ouden	SIKB-programmabureau	bij agendapunt 10

Actie Verslag

De agendapunten 1 t/m 3 zijn behandeld door alleen het Accreditatiecollege Bodembeheer

Gedeelte CCvD met Accreditatiecollege Bodembeheer

4. Opening en vaststelling agenda CCvD

De voorzitter opent de vergadering van het CCvD Bodembeheer om 10.00 uur en heet iedereen welkom. De vergadering stelt de agenda ongewijzigd vast.

5. Samenstelling CCvD en AC Bodembeheer

De voorzitter licht de voordrachten voor leden toe.

Beide Colleges besluiten:

- in te stemmen met de voorgestelde benoemingen.

6. Definitief vaststellen nieuw VKB protocol 1004

Opdrachtgever voor dit project is het ministerie van VROM. De vergadering maakt de volgende opmerkingen:

- wat is de achtergrond van de noodzaak van het nu vaststellen? Erik Doekemeijer licht toe dat Nederland uiterlijk 16 juli a.s. moet voldoen aan de EU Richtlijn Storten en dat ervoor is gekozen om dat te doen met dit document;
- is het vaststellen van een los protocol, zonder aanpassing van de beoordelingsrichtlijn, zinvol? Erik Doekemeijer licht toe dat de kandidaten voor certificatie na vaststelling in elk geval alvast kunnen beginnen met de voorbereidingen. De benodigde aanpassingen op BRL SIKB 1000 zijn voorzien voor de vergadering van 17 juni a.s.;
- desgevraagd verzekert Erik Doekemeijer de vergadering dat alle ingekomen reacties in het protocol zijn verwerkt. Hoewel de tekst in het beoordelingsformulier anders doet vermoeden zijn geen verdere benodigde aanpassingen voorzien;
- in geval van een greepgrootte van 1.700 cm³ moet 85 kg monster bij een laboratorium worden aangeleverd. Verzocht wordt dit punt te heroverwegen;
- bij onderzoek in het kader van dit protocol neemt men geen monsters voor analyse op vluchtige verbindingen. Daarom passages over monsterneming met steekbussen (§ 6.2.9) en daarmee samenhangende conservering (verwijzing naar AS3000) verwijderen;
- in het verlengde daarvan kan de termijn voor aanlevering van een monster aan een lab (§ 6.2.10) eveneens worden geschrapt. Voor de controle-toets door de stortplaatsbeheerder mogen monsters op grond van de Regeling immers 1 jaar lang worden bewaard zonder specifieke nadere voorschriften rond conservering;
- ISO 9001:2000 is vervangen door ISO 9001:2008;
- hoort een document over afval wel thuis in dit College? Het is logisch, vooral door de link met partijkeuringen;
- waarom is niemand vanuit het College betrokken bij dit project? Dit wordt meegenomen bij de afronding van het project.

Beide Colleges besluiten:

- de vaststelling van VKB-protocol 1004 mee te nemen met de behandeling van de overige documenten uit het certificatieschema onder BRL SIKB 1000. Behandeling komt daarmee terug in de vergadering van 17 juni a.s.

AdG

Actie Verslag

7. Reactie op conclusies IVW op het functioneren van de partijkeuringen grond en bagger

De vergadering merkt op dat de bij de vorige vergadering gemaakte opmerkingen niet of nauwelijks zijn verwerkt en verzoekt daarom om deze alsnog in overweging te nemen. De vergadering maakt verder de volgende opmerkingen:

- naast het CCvD ook het Accreditatiecollege in de brief noemen;
- naast lof voor de rapportage van de IVW zou het College ook graag de discussie aangaan over kritiekpunten. Bijvoorbeeld dat het rapport niet aangeeft of is nagegaan dat partijkeuringen zijn uitgevoerd.

Beide Colleges besluiten:

- AdG**
- de nu voorliggende versie van de brief niet te verzenden, maar in plaats daarvan de IVW uit te nodigen voor de discussie in de volgende vergadering.

8. Mededelingen, rondvraag en sluiting Accreditatiecollege

Er zijn geen mededelingen.

Rondvraag: Eric Ruwiel en Jaap-Willem Hutter melden dat er knelpunten zijn rond Towabo, het toetsingsprogramma voor de waterbodembodem en dat er aanpassingen nodig zijn. De knelpunten hebben bijvoorbeeld te maken met de sommatie van analyseresultaten. Het ministerie van VROM, Bodem+, FeNeLab, V&W en de UvW proberen dit op uiterlijk 1 juli 2009 af te ronden. Verder zijn er geen vragen voor de rondvraag.

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering van het Accreditatiecollege om 10.35 uur.

Gedeelte met alleen CCvD Bodembeheer

9. Vooruitblik op de jaarrapportage certificatie-toezicht 2006-2008

Erik Doekemeijer, auteur van de jaarrapportage licht de voorlopige resultaten van de cijfermatige analyse toe aan de hand van een *handout*. Hij legt de volgende discussiepunten voor:

- de vergadering stelt vast dat naast de cijfers een analyse van de cijfers in de rapportage cruciaal is. Gesprekken met certificatie-instellingen zijn nuttig voor de inkleuring van de cijfers;
- andere indicatoren dan nu gebruikt nodig? De vergadering doet de volgende suggesties:
 - (1) systeemanalyse projecten. Dit wordt wel wenselijk geacht, maar het systeem van certificatieschema's is feitelijk niet ingericht op een dergelijke beoordeling;
 - (2) het overzicht van knelpunten, en de vragen die bij Bodem+ binnenkomen over certificatieschema's. Besloten wordt dit punt voor zover mogelijk wel mee te nemen;
 - (3) beoordeling van de ernst van de geconstateerde afwijkingen. De indruk bestaat dat vooral het beoogde certificatieschema voor advieswerkzaamheden belangrijk is om inzicht te krijgen in de kwaliteit van het uiteindelijke product, de adviesrapportages. Dit staat feitelijk los van de voorliggende Jaarrapportage;
- om een goede trendanalyse te kunnen maken zouden de over 2006 en 2007 aangeleverde cijfers nog gecorrigeerd moeten worden, zodat ze geharmoniseerd zijn met de cijfers over 2008. De hiervoor benodigde inspanning is echter te groot in verhouding tot wat ermee bereikt kan worden. De vergadering stelt daarom vast dat dit niet nodig is.

Reacties vanuit het College:

- desgevraagd geeft Erik Doekemeijer aan dat de rapportage geen inzicht geeft in de

Actie Verslag

invloed van de ervaring van individuele auditoren;

- eveneens is niet voorzien om verschillen tussen verschillende certificatie-instellingen in kaart te brengen;
- relatief kleine bedrijven hebben te maken met relatief meer audits dan grotere bedrijven. Onduidelijk is of dat leidt tot grotere aantallen afwijkingen. Erik Doekemeijer geeft aan dat de rapportage geen inzichten biedt die de discussie hierover ondersteunen;
- het toenemende aantal afwijkingen suggereert dat de kwaliteit in het algemeen achteruit gaat. Desgevraagd meldt Erik Doekemeijer dat hiervoor de volgende verklaringen zijn te geven:
 - certificatie-instellingen zijn op zich niet strenger geworden, maar certificaathouders verzoeken zelf om streng(er) toezicht, mede ten behoeve van interne kwaliteitsborging;
 - in 2006/2007 vond nog certificatie nog voornamelijk op basis van vrijwilligheid plaats. Sindsdien is het, onder eerst de Kwaliboregeling en later onder het Besluit bodemkwaliteit, in steeds grotere mate een verplichting geworden voor marktpartijen. Bedrijven die langer met de certificatieschema's werken hebben deze al 'geïnternaliseerd', terwijl nieuwkomers deze slag vaak nog moeten maken;
 - in 2006/2007 (en daarvoor) werden niet-relevante tekortkomingen door de certificatie-instellingen nog afgedaan als mondelinge en/of schriftelijke opmerkingen/verbeterpunten, die niet in de jaarlijkse rapportage aan SIKB werden gemeld. Als na 1-2 jaar blijkt dat daar nog niets mee is gedaan, is een dergelijk punt thans wel als een (niet-)kritieke afwijking gerapporteerd;
 - in de markt bestaat een toenemende prijsdruk op onderzoekskosten, zeker bij grotere opdrachtgevers. Dit leidt tot een negatieve invloed op de uitvoeringskwaliteit van de werkzaamheden;
 - De vergadering merkt nog op dat dit resultaat ook kan duiden op betere toetsing en dat aanpassingen aan de documenten altijd leiden tot een groter aantal afwijkingen. De gesprekken met certificatie-instellingen kunnen leiden tot verdere verduidelijking op dit punt;
- desgevraagd geeft Erik Doekemeijer aan dat de definitieve rapportage straks ook inzicht geeft in de onderwerpen waarop per schema de meeste afwijkingen zijn geconstateerd.

10. Definitief vaststellen van de nieuwe BRL SIKB 7600, 'Nazorg door nazorgorganisaties'

De vergadering stelt vast dat dit document, in vergelijking met de versie die ter kritiek is gelegd, sterk gewijzigd is. Bovendien is de begeleidingscommissie over deze aanpassingen niet aantoonbaar geraadpleegd. Jan den Ouden licht de gevolgde procedure toe:

- de "oude" begeleidingscommissie is niet bijeen geweest, vooral omdat een aantal leden intussen in andere beleidsvelden werkzaam is. Daarom is een aantal personen telefonisch benaderd. Peter Wijn en Theo Taen merken op dat zij niet zijn geraadpleegd, terwijl zij wel zijn vermeld op het besluitformulier;
- de nu voorliggende versie is niet meer ter goedkeuring aan de geraadpleegde personen voorgelegd.

Het College besluit:

- de vaststelling van dit document door te schuiven naar de volgende vergadering;
- daaraan voorafgaand de begeleidingscommissie bijeen te roepen, aangevuld met Peter Wijn, Jan Fokkens, Eric Ruwiel, Wim van Grinsven, Theo Taen en zo mogelijk

Actie Verslag

iemand die input kan leveren op financieel gebied. Andere leden van het CCvD Bodembeheer kunnen per e-mail reageren tot uiterlijk 1 mei 2009. Eén punt komt al voort uit de behandeling van agendapunt 11: het door VKB-protocol 6004 vereiste opleidingsniveau is impliciet ook van toepassing op BRL SIKB 7600, omdat dat schema geen eisen stelt aan opleiding en ervaring. Dit meenemen bij de afronding van BRL SIKB 7600.

11. Definitief vaststellen van de geactualiseerde BRL SIKB 6000, 'Milieukundige begeleiding', met bijbehorende protocollen

Peter van Mullekom geeft een toelichting op de nu voorliggende documenten. De op het besluitformulier vermelde examenregeling en functiedocument liggen nu nog niet voor. Hij geeft aan dat bijvoorbeeld op het onderwerp nemen van monsters en het plaatsen van peilbuizen door personen die niet voor milieukundige begeleiding zijn geregistreerd veel reacties zijn gekomen. Dat geldt ook voor het onderwerp opleidings- en ervaringseisen, waarvoor deze eisen in de verschillende protocollen meer zijn geharmoniseerd. Desgevraagd geeft hij aan dat de bevoegde instanties wel zijn gevraagd voor de georganiseerde bijeenkomst, maar dat ze niet aanwezig waren.

Reacties vanuit het College:

- men mist in paragraaf 3.1 van de protocollen instructies voor de auditfrequentie van niet voor BRL SIKB 2000 of 6000 geregistreerde personen;
- het onderscheid tussen procesbegeleiding en verificatie leidt bij veel partijen tot het misverstand dat deze activiteiten in alle gevallen door twee verschillende personen moeten worden uitgevoerd, terwijl dit niet het geval is. De vergadering verzoekt om verduidelijking hiervan in paragraaf 1.4 van de beoordelingsrichtlijn;
- het door VKB-protocol 6004 vereiste opleidingsniveau is impliciet ook van toepassing op BRL SIKB 7600, omdat dat schema geen eisen stelt aan opleiding en ervaring. Dit meenemen bij de afronding van BRL SIKB 7600;
- VKB-protocol 6004 zou ook ondergebracht kunnen worden bij de andere protocollen. Walter de Koning licht toe dat het College in het verleden heeft vastgesteld dat een dergelijke constructie te ingewikkeld wordt en dat daarom is gekozen voor een apart protocol;
- de resultaten uit de Werkgroep Strategie zouden moeten worden meegenomen bij de vaststelling van bijlage 3 uit BRL SIKB 6000. Walter de Koning geeft aan dat die werkgroep nog geen eindconclusies heeft getrokken en stelt voor dat die daarom in een later stadium pas kunnen worden ingestoken;
- de definitie van kritische werkzaamheden in paragraaf 1.4 van BRL SIKB 6000 is niet eenduidig genoeg, vooral door het gebruik van het woord 'kunnen'. Walter de Koning licht toe dat het niet goed mogelijk is om dit punt af te dekken door nauwkeurige middelvoorschriften en dat daarom gekozen is voor het opnemen van een doelvoorschrift die een appèl doet op de beslissingsverantwoordelijkheid van de milieukundige begeleider. De invulling is maatwerk, die gestalte kan krijgen door de beschrijving van kritische werkzaamheden te beschrijven in het saneringsplan. De nu voorliggende tekst nog eens goed bekijken op helderheid en op de relatie met de HUM Wbb;
- BRL SIKB 6000, par. 4.1.1: 'overige niet-kritische werkzaamheden' zijn vooral civieltechnische activiteiten die de sanering vooral ondersteunen. Deze mogen inderdaad worden uitgevoerd door niet voor dit schema geregistreerde personen. De vergadering vraagt om deze activiteiten nauwkeuriger te beschrijven;
- opleidings- en ervaringseisen, beschreven in de protocollen: de auteurs geven aan dat naar dit onderwerp is gekeken en dat is geconcludeerd dat het een afgewogen set eisen is.

Actie Verslag

WdK en Het College besluit:

PvM

- de auteurs een nieuwe versie van de tekst over kritische werkzaamheden aan de leden te laten sturen en de leden vervolgens een week de tijd te geven om te reageren op de aldus aangeleverde tekst;
- BRL SIKB 6000 en de VKB-protocollen 6001, 6002 en 6004 definitief vast te stellen met inachtneming van de bovengenoemde opmerkingen;
- op termijn de inhoud van VKB-protocol 6004 te verwerken in de VKB-protocollen 6001, 6002 en 6003. Protocol 6004 zal dan na een overgangstermijn worden ingetrokken. Het Programmabureau bereidt de intrekking voor.

De voorzitter verlaat de vergadering en draagt het voorzitterschap over aan zijn plaatsvervanger, Arthur de Groof.

12. Verslag CCvD-vergadering van 5 maart 2009

Tekstueel: agendapunt 9, pag. 5: Peter Wijn merkt op dat hij per mail op het betreffende voorstel heeft gereageerd. Dit zal in het verslag worden vermeld.

De vergadering stelt het verslag vast, met in acht neming van de hierboven vermelde aanpassing.

Naar aanleiding van:

- agendapunt 3, pag. 2: de afspraak dat de certificatie-instellingen voorlopig geen ncf's afgeven op het onderwerp registratieverplichting is nog niet aan de certificatie-instellingen bekend gemaakt, anders dan via het onder hen verspreide concept-verslag van het CCvD Bodembeheer;
- agendapunt 3, pag. 2: Thom Maas geeft aan dat de betreffende FAQ al sinds december 2008 op de site van Bodem+ staat. Daarmee is het knelpunt voor de markt nog niet opgelost en is wellicht meer communicatie nodig;
- ThM** • agendapunt 5, pag. 3: Thom Maas geeft aan dat het overleg tussen VROM en de BRBS ertoe heeft geleid dat de HUM Bbk op bepaalde punten wordt aangepast. Het blijkt niet nodig om passages te schrappen;
- agendapunt 6, pag. 3 onderaan: Pieter-Jan Schouwstra is terug van een wat langer verlof en heeft aangegeven te verwachten dat hij op niet al te lange termijn de vergaderingen weer kan bijwonen. Hij zal IPO verzoeken tot dat moment een waarnemer voor te dragen.
- IPO** • agendapunt 8, pag. 4, onderaan: in lijn met de indertijd gemaakte expliciete keuze voor een witte lijst is Bodem+ geen voorstander van het bijhouden van een grijze dan wel zwarte lijst. Wel is het goed om dit punt expliciet mee te nemen in de evaluatie van de Kwaliboregeling.

13. Mededelingen, rondvraag en sluiting CCvD

De vergadering neemt afscheid van Niels van der Gaast, als man van het eerste uur, waarbij SIKB hem een presentje aanbiedt. Evert Schut ontvangt een bedankbrief met presentje.

Rondvraag:

AdG Jan Keijzer vraagt naar de voortgang in de aanpassing van BRL SIKB 2000 en wil in het bijzonder weten of er nog een openbare reactieronde komt. Dit punt wordt expliciet aan de begeleidingscommissie voorgelegd Ook zal worden nagegaan of alle relevante partijen vertegenwoordigd zijn in de begeleidingscommissie.

Eric Ruwiel meldt dat de overheden, in aansluiting op de zaak Bodemstaete, de door Bodemstate opgestelde rapporten opsporen en de daarop volgende besluiten evalueren. De plaatsvervangende voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering van het CCvD Bodembeheer om 12.45 uur.

Actielijst CCvD Bodembeheer

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
06/12/07	AdG	voorstel formulering erkenningplicht onderaannemer	wordt meegenomen bij de eerstvolgende herziening van BRL SIKB 7000. Leidt in de praktijk voor zover bekend niet tot grote knelpunten
25/06/08	AdG	wijze van opnemen veiligheidsvoorschriften als discussiepunt agenderen	wordt voorbereid, te agenderen op 17-06-2009
17/12/08	AdG	nagaan of de passage "de wijze van correctie is afhankelijk van het kader waarin de grond wordt toegepast" inderdaad volgt uit par. 4.2 uit de Regeling Bodemkwaliteit	moet nog
17/12/08	AdG	gebruik van steekbussen meenemen bij de komende aanpassing van AP04	loopt
05/03/09	ThM	registratieverplichting meldingen Bbk in het kader van werken volgens BRL 9335 opnemen op de FAQ-pagina op de website van Bodem+	
05/03/09	ER	opmerking over koppeling tussen proces-verbaal en HUM, en gebrek aan terugkoppeling aan gecontroleerde bedrijf, doorgeven aan de VROM-Inspectie	
16/04/09	ThM	keuze voor witte lijst expliciet meenemen in evaluatie van Kwalibo	
16/04/09	IPO	waarnemer voor zetel voordragen	
16/04/09	AdG	agenderen voor 17 juni 2009: <ul style="list-style-type: none"> • protocol 1004 (met BRL 1000) • discussie met IVW • jaarrapportage certificatie-toezicht • BRL SIKB 7600 • stavaza projecten bij stukken 	
16/04/09	WdK en PvM	nieuwe versie stukken BRL SIKB 6000 verspreiden onder leden CCvD	z.s.m.
	Allen	reageren op nieuwe versie stukken	1 week na verspreiding
16/04/09	AdG	project aanpassing BRL SIKB 2000: <ul style="list-style-type: none"> • nagaan of relevante partijen vertegenwoordigd zijn in begeleidingscommissie; • al dan niet houden van openbare reactieronde bespreken in begeleidingscommissie 	

